

LISTERIÓZA

MUDr. Miroslava Zavřelová

MUDr. Soňa Nečasánková

ÚPL LF MU Brno

2007

Původce nákazy

Listeria monocytogenes

- ⌘ grampozitivní tyčinka
- ⌘ aerobní
- ⌘ kultivačně nenáročná
- ⌘ rezistentní k zevnímu prostředí
- ⌘ 16 sérovarů
- ⌘ výskyt ubikvitární

Charakteristika nákazy

- ⌘ Většina nákaz asymptomatických
- ⌘ V graviditě 20 x vyšší riziko nákazy

- ⌘ riziko transplacentární nákazy

Transplacentární nákaza

⌘ abortus

⌘ předčasný porod

⌘ porod mrtvého plodu

⌘ novorozenec s adnatní listeriózou

☒ seapse

☒ meningoencephalitis

Diagnostika

- ⌘ mikroskopický průkaz - nátěr z likvoru, mekonium, vzorku tkáně
- ⌘ kultivace - hemokultivace, pupečník. krev, likvor, hnis, placenta, plodová voda, mekonium, stolice
- ⌘ přímý průkaz - imunofluorescence, EIA

Vnímavé osoby

- ⌘ s primárním či sekundárním imunodeficitem
- ⌘ s těžkým chron. onemocněním (diabetes)
- ⌘ staří lidé

Epidemiologie listeriózy

- ⌘ Popsána jako nákaza zvířat v r. 1926
- ⌘ Výskyt zejména u skotu a ovcí
- ⌘ Považována za zoonózu do 1988
 - ☑ přenos na člověka kontaktem s infik. zvířaty
 - ☑ konzumací primárně kontaminovaných potravin (nepasterizované mléko)

V r. 1988 přijat oficiální názor, že
listerióza je alimentární nákaza
a cestou přenosu jsou
sekundárně kontaminované potraviny

Rizikové potraviny

- ⌘ měkké zrající sýry
 - ⌘ lahůdkářské výrobky, saláty, aspiky
 - ⌘ měkké salámy
 - ⌘ tlačěnky, paštiky
- ... a mnohé další dobrůtky

Preventivní opatření

- ⌘ Zodpovědnost výrobců, prodejců, služeb hromadného stravování
- ⌘ Kontrolní činnost veterinární a hygienické služby
- ⌘ Důsledná hygiena při manipulaci s potravinami - osobní i provozní - zabránit křížení potravin a náčiní
- ⌘ Respektovat expirační doby potravin

**Žádná zvláštní prevence listeriózy
neexistuje.**

**Její incidence je nízká,
přestože aktuálně získala publicitu.**